

Canvas-reeks 'Als je eens wist' laat slachtoffers aan het woord, experts kijken hier in het hoofd van plegers

Welke mensen misbruiken nu kinderen?

De nieuwe reeks over kindermisbruik van Hilde Van Mieghem toont de aangrijpende verhalen van slachtoffers van kindermisbruik. Maar wat weten we over de daders? Wat brengt iemand ertoe zijn of haar kind te slaan of seksueel te misbruiken?

YANNICK VERBERCKMOES

"Hij ging dan naar de keuken om koffie te drinken. Ik hoorde hoe hij met het lepeltje in zijn kopje roerde en dan wist ik: het zal weer gebeuren. Ik ruik die caravan soms nog en hoor dan dat lepeltje weer, en dan komt het gevoel van machteloosheid weer terug."

In de reeks *Als je eens wist*, op dinsdagavond, vertellen slachtoffers van kindermisbruik wat hen tijdens hun jeugd is overkomen. Ook tegenover *Humo* getuigde Dirk (50) over hoe het was om door zijn stiefvader seksueel misbruikt te worden. Maar de daders van kindermisbruik - seksueel of niet - blijven steevast buiten beeld.

Bij seksueel misbruik van kinderen is het plaatje zeer diffuus. Op de vraag 'Waarom overschrijden mensen die grens?' zijn erg uiteenlopende antwoorden te geven. Wat wel duidelijk is: meestal kennen dader en slachtoffer elkaar. In een derde van de zaken speelt het misbruik zich af binnen de familie.

Volgens experts leidt meestal eerder de context ertoe dat iemand zich aan kinderen gaat vergrijpen, en veel minder de seksuele voorkeur. Uit een recent Nederlands onderzoek blijkt zelfs dat 80 procent van de misbruikers geen pedofiel is.

"Het misbruik vindt dus vooral plaats door een andere problematiek of in een specifieke situatie, in mindere mate door de seksuele voorkeur voor kinderen", zegt Minne De Boeck, cri-

minologe bij het Universitair Forensisch Centrum Antwerpen, waar personen met afwijkend seksueel gedrag worden behandeld. "Het is dus mogelijk dat die persoon met een middelenverslaving zit, een verstandelijke beperking heeft of kampt met relatie- of sociale problemen."

ONMACHT

Dan zijn er nog andere situaties denkbaar. Mogelijk kampen ouders met financiële problemen waar ze geen uitweg voor zien, of kunnen ze simpelweg niet om met de stress van het opvoeden van hun kinderen. Die zaken kunnen leiden tot een gevoel van onmacht. "Als ouders geweld plegen, zie je vaak dat het daardoor komt", zegt Emmanuel Nelis, diensthoofd van de kinder- en jeugdpsychiatrie in het AZ Brugge. "Dan klinkt het: 'Ik kon me niet meer houden en heb erop geslagen.'"

'Er is een context, maar je blijft verantwoordelijk voor je gedrag. Je moet dat kunnen erkennen'

EMMANUEL NELIS
KINDER- EN JEUGDPYSCHIATRIE
AZ BRUGGE

Ook andere onverwerkte trauma's kunnen aan de basis liggen van geweld. Bessel van der Kolk, de traumapsychiater in de Canvas-reeks, werd zelf als kind in de kelder opgesloten door zijn vader. Pas op latere leeftijd ontdekte Van der Kolk dat zijn vader tijdens de Tweede Wereldoorlog in een concentratiekamp had gezeten.

In sommige gevallen zijn de daders van kindermisbruik zelf ook het slachtoffer geweest. Maar het lijkt erop dat zo iets eerder een overdreven cliché is. "Dat is een gevaarlijke boodschap", zei kinderpsychiater Peter Adrienssens eerder al in onze krant. "Slechts 10 procent van de slachtoffers herhaalt wat ze zelf hebben meegemaakt. Bijna 90 procent niet, dus."

Omdat er bij de daders meestal een enorme schroom heerst om hulp op te zoeken, is het ook niet eenvoudig om hen op te sporen. De hulplijn Stop It Now tegen seksueel kindermisbruik krijgt zo maar 8 procent van haar oproepen van plegers van hands-on misbruik.

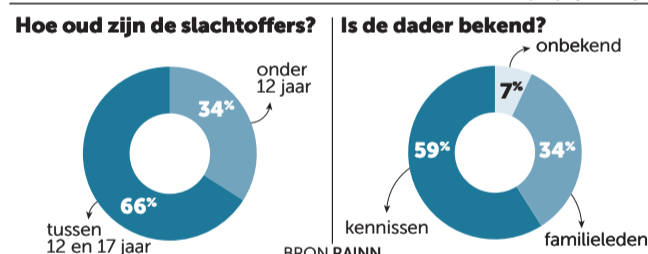
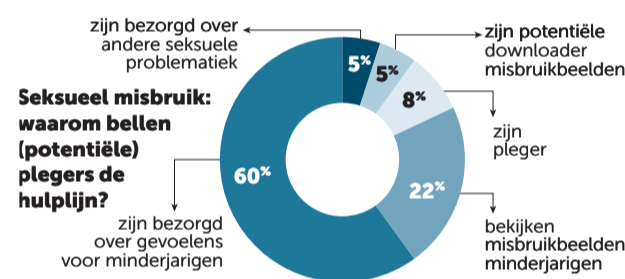
Hilde Van Mieghem maakte een reeks over kindermisbruik waarin slachtoffers vertellen. Over de daders is weinig geweten.

© AURÉLIE GEURTS

Als doorverwezen wordt naar de hulpverlening, dan start er een langdurig traject. "In het kader van hervalpreventie bij seksueel misbruik werken onze psychologen in gespreksessies met de plegers", zegt Minne De Boeck van het Universitair Forensisch Centrum Antwerpen. "Soms krijgen de plegers ook bepaalde medicatie zoals libidoremmers. Je moet dan het volledige verhaal van een persoon onderzoeken", zegt De Boeck. "Alle oorzaken en mechanismen opsporen en er een voor een mee aan de slag gaan. Een handboek voor iedereen is er absoluut niet."

Vaak zullen daders de schuld ook afschuiven op hun slachtoffers. Zeker voor ouders is het volgens Nelis lastig om te erkennen dat ze fout zijn geweest tegenover hun kinderen. "Maar voor slachtoffers is dat altijd heel belangrijk", zegt hij. "Er is natuurlijk een context, maar je blijft verantwoordelijk voor je eigen gedrag. Je moet dat kunnen erkennen."

vele promo's!

Geldig van 13/02/2020 t.e.m. 26/02/2020.

KNALPRIJS
orloffgebraad varken
~~14,99~~ **11,29** kg

Marquis des Bois
Bordeaux wit
droog of zacht

vanaf ~~4,98~~ **4,39** 75 cl

LAY'S
flat chips
zonder ribbels
250 g
naar keuze

20% KORTING

vanaf € 2,98 - € 2,38 voor 2 (kg € 4,76)

SPAR
gemalen kofie
dessert
promoprijs kg € 4,55

50% KORTING

bij aankoop van 1 duopack

~~9,10~~ **4,55** 2 x 500 g

DREFT
vloeibaar wasmiddel
regular of amazoneregen
32 wasbeurten
of wasverzachter blue
dream 1 L

1+1 GRATIS*

vanaf € 9,58 - € 4,79 voor 2 (vanaf L € 2,40)